

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1097/2016/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Vaskuti András, előadó bíró
Dr. Soós László, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. február 7.

Az ügy tárgya: rablás büntette

Terhelt: I. rendű

Elsőfok: Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság,
7.B.XX.2/2014/40., ítélet, tárgyalás, 2015. október 21.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 25.Bf.XX.12.878/2015/10., végzés,
nyilvános ülés, 2016. június 17.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt a védője útján

Az indítvány iránya: a terhelt javára, a jogi minősítés
megváltoztatására, enyhítésre

Rendelkező rész

A Kúria az I. rendű terhelt védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 7.B.XX.2/2014/40. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 25.Bf.XX.12.878/2015/10. számú végzését I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2015. október 21-én meghozott 7.B.XX.2/2014/40. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetében [2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (továbbiakban: Btk.) 365. § (2) bekezdés], ezért kettő év szabadságvesztésre és kettő év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg, megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.
- [2] A bíróság elrendelte a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi

Bíróság 9.B.XXIII.751/2011/12. számú ítéletével kiszabott egy év fogházbüntetés utólagos végrehajtását.

- [3] A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2016. június 17-én jogerőre emelkedett 25.Bf.XX.12.878/2015/10. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy az I. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény jogszabályi hivatkozását - a büntetendőséggel kapcsolatban - a Btk. 365. § (1) bekezdésével egészítette ki.

II.

- [4] A jogerős ítéleti tényállás lényege szerint:
- [5] 2013. november 27. napján 0 óra 30 perc körüli időben **az** I. rendű és a II. rendű terhelték ittás állapotban megjelentek a Budapest szám alatti ... Markt Kft. éjjel-nappali boltjában, ahol ekkor **T.1.** eladó és barátai **T.2.**, **T.3.**, **T.4.**, és **T.5.** tartózkodtak. **T.1.-**t az I. rendű terhelt ismerte, mivel a boltban korábban már többször vásárolt.
- [6] A boltban **az** I. rendű terhelt kérte **T.1.-**től a részére félretett 0,5 literes Ballantines whisky-t, valamint a II. rendű terhelttel együtt még magukhoz vettek egy darab két literes Coca Colát és egy csomag kesudiót. **T.1.** felhívta az I. rendű terhelteket, hogy az összesen 4508 forint értékű árut fizesse ki, aki közölte, hogy nincs nála pénz és - ahogy már korábban is előfordult - szeretné hitelbe elvinni a termékeket, amelyek ellenértékét következő napon beviszi. **T.1.** ebbe nem egyezett bele, egyrészt a termékek magas értéke miatt, másrészt azért, mert korábban az I. rendű terhelt részére nyújtott kisebb hiteleket, ő csak jelentős késéssel egyenlítette ki.
- [7] Ennek ellenére a II. rendű terhelt a kólát és a kesudiót magához véve, mögötte pedig **az** I. rendű terhelt a whiskyvel a kezében elindultak kifelé az üzletből. **T.1.** és **T.2.** utánuk indult, hogy őket feltartóztassa, és az üzlet előtt utolérték őket. **T.1.** megragadta **az** I. rendű terhelt kabátját, hogy megállítsa, és felszólította, hogy vagy fizessék ki a termékek árát, vagy adják azokat vissza.
- [8] Ekkor **az** I. rendű terhelt egy alkalommal a vállánál meglökte **T.1.-**t, majd egy alkalommal ököllel a jobb szeme alatt megütötte, és a dulakodásba, lökdösődésbe a II. rendű terhelt is bekapcsolódott, miközben a termékeket a kezükből az ablakpárkányra rakták. **T.2.** ekkor ellökte **T.1.-**től az I. rendű terhelteket, majd az egyik terhelt **T.2.-**t is egy alkalommal bal arcon ütötte.
- [9] Ezt követően a II. rendű terhelt a termékekkel a kezében gyalogosan elindult a helyszínről, őt kis távolságra az I. rendű terhelt követte. **T.1.** és **T.2.** a vádlottakat tovább követték, a boltból ekkor kilépő barátaikat pedig megkérték, hogy hívják a rendőrséget.
- [10] Menet közben a **T.2.** ismét felszólította az I. rendű terhelteket, hogy fizessenek, amelyre nevezett akként reagált, hogy a zsebéből kivéve megmutatta a nála lévő pénzt azzal, hogy „Kíváncsi voltam, mennyire

vagy emberséges, de már nem fogok fizetni", majd a pénzt a zsebébe visszatéve tovább gyalogolt.

- [11] Amikor **T.1.** és **T.2.** ismét utolérték a terhelteket, **T.1.** újra felszólította őket a termékek, vagy azok ellenértékének átadására. Ekkor **az** I. rendű terhelt **T.1.-el** és **T.2.-vel** ismét dulakodni kezdett, majd a II. rendű terhelt a kezében lévő termékeket oldalra egy bokorhoz félrerakta, és a dulakodásba társa oldalán ő is bekapcsolódott, a dulakodás közben **T.1.-t** és **T.2.-t** fejükön ütések érték.
- [12] Amikor a terheltek észrevették, hogy a helyszínre rendőrjárőrök érkeznek, a támadó magatartással felhagytak.
- [13] Az eltulajdonított termékek megtartása végett alkalmazott bántalmazások következtében **T.1.** arca és homloka megduzzadt, **T.2.-n** látható sérülés nem keletkezett. **T.1.** a helyszínen a termékeket visszavette, a kár megtérült.

III.

- [14] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen **az** I. rendű terhelt védője útján nyújtott be az 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (a továbbiakban: Be.) 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított felülvizsgálati indítványt, amelyben a megtámadott határozat megváltoztatását, az I. rendű terhelt rablási cselekményének jogtalan elsajátítás vétségének és garázdaság vétségének minősítését, és a törvényes minősítéshez igazodóan pénzbüntetés vagy közérdekű munka büntetés kiszabását indítványozta.
- [15] Álláspontja szerint a megállapított tényállásból az eljárt bíróságok helytelen jogi következtetést vontak le, mert az I. rendű terhelt csak a részére eltett árut vette magához abban a tudatban, hogy azt hitelre elviheti. Kétséget kizáróan nem lehet következtetést levonni arra, hogy a boltban, az ott töltött idő alatt, az elvétel pillanatában már tudta azt, hogy az árut hitelbe nem kapja meg. A sértett csupán ezt követően szólította fel a vételár megfizetésére, ezért a cselekmény törvényes minősítése nem lopás, hanem jogtalan elsajátítás.
- [16] Lopási célzat hiányában nem állapítható meg a Btk. 365. § (2) bekezdése szerint minősülő rablás sem.
- [17] Mindezen túl az üzlet előtt, amikor az I. rendű terheltet utolérte a sértett, ő alkalmazott először erőszakot, az pedig egyértelműen nem állapítható meg, hogy az erőszakos magatartás az áruk megtartása érdekében történt. Ebből következően cselekményének ezen része legfeljebb garázdaságnak minősülhet.
- [18] Végezetül pedig azáltal, hogy a legértékesebb árut az üzlet előtt letette, és azt társa úgy vette magához, hogy közöttük erre vonatkozóan előzetes megállapodás nem volt, a társtettség is kizárt.

IV.

- [19] A Legfőbb Ügyészség BF.1145/2016/1. számú írásbeli nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány nem alapos, ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat **az** I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.
- [20] Az I. rendű terhelt az eladó azon közlése ellenére vitte el a boltból fizetés nélkül az árukat, hogy azokat nem adja oda hitelbe. Ebből következően a jogtalan elsajátításkénti minősítés szóba sem jöhet, az elvétel jogellenessége és a jogtalan eltulajdonítási célzat megléte nem kérdőjelezhető meg.
- [21] Nem vitatható az sem, hogy az I. rendű terhelt a lopott dolog megtartása érdekében erőszakot alkalmazott az árut visszavenni szándékozó eladóval szemben. Az, hogy a terheltek a náluk lévő, boltból elhozott dolgokat a bolttól távol letették az ablakpárkányra, az eladóval történt dulakodás idejére nem azt jelenti, hogy az I. rendű terhelt felhagyott azzal, hogy a lopott dolgot megtartsa. Az indok nyilvánvalóan az volt, hogy a további dulakodás során tudják használni a kezeiket. Mivel az I. és II. rendű terhelt szándékegységben cselekedett, nincs jelentősége annak sem, hogy a dulakodás idejére letett dolgot melyikük vette fel és vitte tovább.
- [22] Az irányadó tényállás alapján eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül minősítették a Btk. 365. § (2) bekezdésében meghatározott rablás büntettének és törvényes a kiszabott büntetés is.

V.

- [23] A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt nem az ügyész nyújtotta be a terhelt terhére - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.
- [24] A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt, és az indítványban nem szereplő - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - más eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta; ilyen eljárási szabálysértést nem észlelt.

VI.

- [25] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [26] Az indítványozó szerint az I. rendű terhelt terhére - a vagyon elleni bűncselekmények közül - a jogtalan elsajátítás vétsége lenne megállapítható.
- [27] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság jogerős ügyszövegező határozata ellen felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy

törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

- [28] A Btk. 378. § szerinti jogtalan elsajátítás vétségét az követi el, aki a talált idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül a hatóságnak, vagy annak, aki elvesztette, nem adja át (a. pont), illetve a véletlenül vagy tévedésből hozzá került idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül nem adja vissza (b. pont).
- [29] A bűncselekménynek több elkövetési alakzata, illetve fordulata van, és bár a felülvizsgálati indítványban nem került megjelölésre, hogy az I. rendű terhelt terhére ezek közül melyiket véli megvalósultnak, de az indítványozó érveléséből az a következtetés vonható le, hogy az idegen dolog - a boltban magukhoz vett árucikkek - tévedésből kerültek a terheltekhez, mert abban a hiszemben voltak, hogy annak ellenértékét később az I. rendű terhelt kifizetheti, azaz hitelbe elviheti.
- [30] Eszerint a cselekmény törvényes minősítése a Btk. 378. § (1) bekezdés b) pont II. fordulata.
- [31] A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítványban nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés].
- [32] Az irányadó tényállás - szemben a felülvizsgálati indítvánnyal - azt tartalmazza, hogy az I. rendű terhelt és társa számára a boltban, vagyis már a cselekmény kezdeti szakaszában nyilvánvalóvá vált az eladó egyértelmű közlése alapján, hogy ezúttal az árut nem vihetik el hitelbe.
- [33] A Btk. 339. § alapján a garázdaság közbizalom elleni és szubszidiárius bűncselekmény, melynek az (1) bekezdésében írt vétségi alakzatát az követi el, aki olyan kihívóan közösséggellenes, erőszakos magatartást tanúsít, mely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósult meg.
- [34] Az I. rendű terhelt és - a vele szándékegységben lévő - társának a magatartása nem a köznyugalmat, hanem a vagyoni viszonyokat sértette, mindezen túl cselekményük két évi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő, így annak garázdaság vétségeként történő minősítésre irányuló indítvány minden alapot nélkülöz.
- [35] Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt és a társa az idegen dolgokat a tulajdonos beleegyezése nélkül, következképpen jogtalanul vették magukhoz, majd a tulajdonossal, és az annak érdekében fellépő más személyekkel szemben az erőszakos magatartást nem a menekülés, hanem a dolog megtartása érdekében alkalmazták. Ekként az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül, törvényesen minősítették a cselekményt társtettesként elkövetett rablás büntettének. Törvénysértő minősítés hiányában önmagában a büntetés súlyossága nem felülvizsgálati ok, mindemellett a kiszabott büntetés a büntetőjog más szabályának megsértése miatt sem törvénysértő.

VII.

- [36] Mindezekre figyelemmel a Kúria a megtámadott határozatokat **az** I. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. § alapján hatályában fenntartotta.

VIII.

- [37] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. február 7.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő